

3 LAAT BURGERS BESLISSEN

We bevinden ons in een klimaat- en ecologische noodsituatie die snelle en substantiële veranderingen vereist in alle domeinen van de samenleving. Wetenschappers over de hele linie roepen op tot enorme veranderingen in ons sociaal en economisch systeem. Het IPCC adviseert 'snelle en ingrijpende transities' die 'qua schaalgrootte ongekend zijn'. De IPBES pleit voor 'een fundamentele en systeembrede herorganisatie'. Deze veranderingen zijn nodig om instorting van onze ecosystemen te voorkomen en het leven van burgers in Nederland en wereldwijd te beschermen.

De verandering die nodig is moet rekening houden met de belangen van alle burgers in Nederland. We hebben iedereen nodig om deze crisis het hoofd te bieden.

Ja, we moeten allemaal ons leven veranderen. Sommige veranderingen zullen ons gelukkiger en gezonder maken, maar er zullen ook moeilijke afwegingen zijn. We moeten ervoor zorgen dat geen enkele burger een ondraaglijke last hoeft te dragen wanneer we overstappen op een regeneratieve samenleving die het leven op deze planeet beschermt. Om ervoor te zorgen dat iedereen een eerlijk aandeel in deze overgang heeft, stellen we voor dat een burgerberaad een leidende rol speelt in de besluitvorming voor een rechtvaardige transitie.

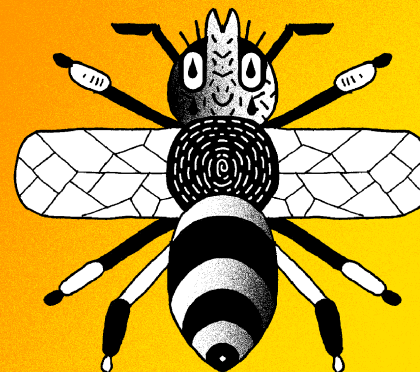
Wat is een burgerberaad? Burgerberaden (BBs) zijn instellingen waarin willekeurig geselecteerde burgers overleggen over beleid of wetgeving. Van Ierland tot IJsland, van Canada tot India, zijn BBs met succes gebruikt om politieke impasse te beëindigen en oplossingen te vinden voor langdurige, controversiële discussies. BBs vertegenwoordigen verschillende sociale groepen en brengen politieke besluitvorming buiten het domein van politieke machts spelletjes en lobbyen. Een BB is dus het ideale middel om deze klimatologische en ecologische crisis democratisch aan te pakken.

Hoe werkt het? BBs worden georganiseerd door een politiek onafhankelijke organisatie. De leden van een BB worden gekozen op basis van demografische quota, waardoor de BB een dwarsdoorsnede van de bevolking vertegenwoordigt (leeftijd, geslacht, woonplaats, opleidingsniveau, etc.). De leden van de BB horen vervolgens evenwichtige informatie van experts en belanghebbenden. Ze overwegen de voor- en nadelen van verschillende beleidsopties in kleine gefaciliteerde groepen. Ten slotte stellen zij een beleidsaanbeveling op en stemmen hierover. Dit wordt uitgevoerd door de regering.

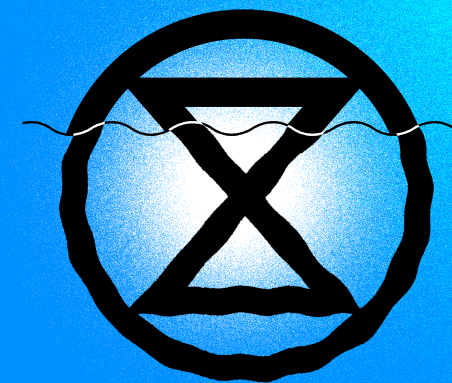
LAAT BURGERS BESLISSEN OVER EEN RECHTVAARDIGE TRANSITIE DOOR HET OPRICHTEN VAN EEN BURGEBERAAD DAT EEN LEIDENDE ROL SPELT IN DE BESLUITVORMING.

BB's zijn NIET hetzelfde als een burgervergadering. Hoewel burgervergaderingen geweldige hulpmiddelen zijn om overleg binnen een reeds bestaande groep te vergemakkelijken, hebben ze niet de democratische legitimiteit van een BBs, waarbij burgers worden gekozen om de volledige bevolking van een land adequaat te vertegenwoordigen.

BBs zijn ook NIET hetzelfde als directe democratie (bijv. referenda). Terwijl in directe democratie elke burger een directe stem heeft over een vooraf gegeven optie, betekenen BBs dat een representatieve steekproef van de bevolking de kans krijgt om zichzelf te informeren, te beraadslagen en gezamenlijk oplossingen voor een probleem te formuleren.

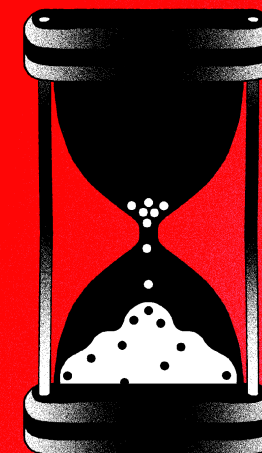
WIJ
ZIJN

EXTINCTION
REBELLION NL

DE 3
EISEN

AAN ONZE
OVERHEID

1 WEES EERLIJK

Klimaatwetenschappers, activisten en politici vertellen ons al tientallen jaren een positief verhaal over de klimaatcrisis en de verwoesting van ecosystemen. Volgens het gangbare verhaal komen we 'misschien ergens in de toekomst voor ecologische uitdagingen te staan', maar gaan deze geen groot probleem vormen. Het idee achter dit verhaal is dat burgers bij de hand genomen moeten worden, dat ze gerustgesteld moeten worden. Als ze de waarheid zouden weten over hoe nijpend de situatie is, zouden ze alleen maar apathisch worden.

Het probleem met dit positieve verhaal is dat het ons allemaal een vals gevoel van veiligheid geeft. Klimaatdoelen blijven niet bindend en zijn bedoeld voor de verre toekomst. Aanzienlijke maatregelen krijgen geen publieke steun, omdat we de urgentie voor verandering niet kunnen zien. Milieukwesties worden afgedaan als bijkomstigheden die de economische doelstellingen niet in gevaar mogen brengen. In plaats daarvan worden burgers verantwoordelijk gehouden voor het redden van de planeet door middel van individuele acties zoals verantwoorde consumptie, recycling en energiebesparing.

De overheid moet eerlijk zijn tegen haar burgers, en moet daarom een klimaat- en ecologische noodtoestand afkondigen.

Het is minachtend om aan te nemen dat burgers de waarheid niet aankunnen, en gevaarlijk om burgers niet de kans te geven naar deze waarheid te handelen. Zoals een dokter een ernstige diagnose niet mag verbergen voor een patiënt, zo heeft de overheid de plicht om met haar burgers te communiceren wanneer hun leven en het leven van hun kinderen in gevaar zijn. De overheid heeft bovendien de plicht om burgers te informeren over hoe zij zichzelf en hun geliefden kunnen beschermen, ook als dit betekent dat er moeilijke keuzes gemaakt moeten worden. *De waarheid is dat klimaatverandering en de ecologische crisis al grote gevolgen hebben voor mensen en gemeenschappen wereldwijd, en dat dit de komende jaren alleen maar erger zal worden.* Een stijgende zeespiegel, verzurende oceanen en een toename van extreme weersomstandigheden zijn al overduidelijk zichtbaar. Dieren en planten sterven in recordtempo uit. Dit alles veroorzaakt al verwondingen, ziekten en sterfgevallen, bijvoorbeeld door drinkwater- en voedselschaarste. De effecten van klimaatverandering zullen de komende jaren leiden tot miljoenen extra mensen die in armoede leven. De waarheid is bovendien dat onze overheid dit probleem niet aanpakt op de schaal die nodig is. De Nederlandse CO₂-uitstoot per burger is een van de hoogste ter wereld, en deze is sinds 1990 nauwelijks afgenomen. De huidige inspanningen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen, plaatsen ons op een rampzalig pad naar een wereldwijde temperatuurstijging van 3-4°C. *De geschiedenis leert dat mensen in een noodsituatie hun prioriteiten kunnen verleggen, ze kunnen massaal mobiliseren, ze kunnen actie ondernemen.*

WIJ EISEN DAT DE OVERHEID EERLIJK IS OVER DE KLIMAATCRISIS EN DE ECOLOGISCHE RAMP DIE ONS VOORTBESTAAN BEDREIGEN EN DAT DE OVERHEID MENSEN BEWUST MAAKT VAN DE NOODZAAK VOOR GROOTSCHALIGE VERANDERING.

2 DOE WAT NODIG IS

Waarom hebben we snellere actie nodig? Het Klimaatakkoord van Parijs bepaalt dat landen zich moeten inspannen om de opwarming van de aarde te beperken tot 1,5°C. Helaas hebben we de 1,1°C mondiale opwarming al bereikt. Zelfs als we vandaag CO₂-neutraal worden, zal de vertraging tussen broeikasgasemissies en hun effecten leiden tot verdere opwarming. Dit vormt nu al een bedreiging voor ons milieu, onze water- en voedselvoorziening, onze gezondheid en ons levensonderhoud. Dit zal alleen maar toenemen bij een temperatuurstijging van 1,5°C, en bij 2°C wordt dit onhandelbaar - wat betekent dat we de uitstoot zoveel mogelijk moeten beperken. Wanneer de opwarming van de aarde een bepaalde drempel overschrijdt, kunnen daarbij feedbackprocessen in gang worden gezet die de opwarming nog verder versteken (zoals methaanafgifte als gevolg van het smelten van permafrost). Hierdoor kan klimaatverandering dus versnellen.

De klimaat- en ecologische crisis vereist onmiddellijke actie van de overheid. We realiseren ons dat het streven naar het verminderen van de broeikasgasuitstoot naar netto nul in 2025 een uitdaging is en massale mobilisatie vereist, maar we moeten ons richten op wat nodig is om mensen veilig te houden, in plaats van op wat mogelijk lijkt.

Economische belangen lijken nog altijd belangrijker dan het beschermen van de planeet.

De overheid doet nog steeds alsof er geen verband is tussen economische groei en klimaatverandering. Helaas is er geen empirisch bewijs voor 'groene groei', waarbij economische groei losgekoppeld zou zijn van stijgende emissies. In plaats van uit te gaan van oneindige economische groei in een wereld met eindige hulpbronnen, zou de overheid een economische regeling moeten vinden die verenigbaar is met ecologische duurzaamheid.

De situatie is zorgelijk. Nederland heeft zijn CO₂-uitstoot sinds 1990 nauwelijks verminderd en de CO₂-uitstoot per hoofd van de bevolking behoort tot de hoogste in Europa. De overheid subsidieert de fossiele industrie met ongeveer € 7,6 miljard per jaar en weigert te voldoen aan de uitspraken van de rechtbank in de Urgenda-zaak om de CO₂-uitstoot in 2020 met minstens 25% te verminderen. Het gebruik van pesticiden in het land is niet afgenomen, en de waterkwaliteit voldoet in veel regio's nog steeds niet aan de norm, wat betekent dat zelfs de eigen doelstellingen voor duurzame landbouw die in 2013 zijn vastgesteld niet zijn gehaald.

WIJ EISEN DAT DE NEDERLANDSE OVERHEID DOET WAT NODIG IS OM BIODIVERSITEITSVERLIES TE STOPPEN EN DE UITSTOOT VAN BROEIKASGASSEN VERMINDERT NAAR NETTO NUL IN 2025. WIJ EISEN DAT DIT GEBEURT OP EEN RECHTVAARDIGE MANIER.